

faa tillade mig at fremhæve, at, naar først Thinget er gaaet ind paa disse Procentandele, da forekommer det mig ikke, at der kan være nogen stor Betænkelse for Udvalget ved at frafalde § 5; thi den behøves da slet ikke. Procenterne tilfalde jo de forskjellige Majoratsbesiddere efter den nye § 3, forsaavidt de ville modtage dem; men, er det Tilfældet, da seer jeg ikke paa nogen Naade, at § 5 længer er nødvendig. — Jeg skal hermed slutte Motiveringen af vore Forslag.

Schulin: Jeg skal tillade mig at begynde med at forsvare det af mig stillede Forslag om, at § 3 skal udgaae. Det er ikke min Mening, at alt det Fæstegods, som hører til offentlige Stiftelser og Embeder, skal undtages fra at overgaae til Selveiendom; det er tværtimod min Mening, at navnlig Stiftelsers Fæstegods vistnok er det, som allersnarest burde overgaae til Selveiendom, da Stiftelser og maaffee ogsaa Embeder — hvilket jeg ganske maa tiltræde — vist i Almindelighed ere bedst tjente med ikke at have Fæstegods og faae vistnok en langt større Indtægt, hvilket maa være det Væsentlige for dem, naar de faae Selveiendom. Men jeg har blot stillet dette Endringsforslag, fordi jeg ikke kan forstaae, hvorledes denne Bestemmelse i § 3 kan komme ind i denne Lov. Det forekommer mig ikke, at de øvrige Bestemmelser, som tages i Loven, kunne passe i mindste Naade navnlig paa Stiftelsers Fæstegods. Med Hensyn til Fideicommisser og for en Deel med Hensyn til Embeder er der to bestemte Personer, mellem hvem Dispositionsretten til at sælge eller ikke sælge er deelt, nemlig Fideicommissbesidderen eller Embedsmanden paa den ene Side og Justitsministeren paa den anden. Det er først, naar disse to ere enige, at Fæstegodsset kan blive solgt. Derimod forekommer det mig, at der med Hensyn til Stiftelser ikke er denne Dobbeltthed tilstede; thi man kan ikke sige, at denne Dobbeltthed kan findes paa den ene Side hos Stiftelsens Bestyrelse og paa den anden Side hos vedkommende Ministerium. Det er ikke Tilfældet, hvor en Stiftelse staaer under et Ministerium, der er Ministeriet ligesom den øverste Bestyrelse, og altsaa forekommer det mig ikke at kunne gaae an at sige, at Bestyrerne af disse Stiftelser kunne sælge, forsa-

vidt de kunne blive enige med vedkommende Ministerium om Prisen, det vil med andre Ord sige, forsaavidt vedkommende Ministerium kan blive enige med sig selv, baade om Prisen og om det i det Hele vil sælge. Det forekommer mig klart, og jeg skulde ogsaa troe, at Andre maae forstaae det saaledes; at, naar man ganske ligesom siger, at Bestyrelserne for disse Stiftelser skulle tage Bestemmelse, om de ville sælge, saa ligger deri en overmaade stor Ubestemthed om, hvem Bestyrelsen er. Naar vi tale om Fideicommisser, saa er der ingen Tvivl om, at Fideicommissbesidderen er en bestemt Person, og der kan da ikke være Spørgsmaal om, hvem der skal tage Bestemmelse efter denne Lov, det kan ikke være andre end Fideicommissbesidderen; men, naar vi overdrage denne Myndighed til Bestyrelsen, hvem er da Bestyrelsen? Bestyrelsen for de fleste Stiftelser er jo inddeelt i flere Led. Ingen kan vel være af den Mening, at den meest underordnede Bestyrer, f. Ex. Forvalteren, kan bestemme, om der skal sælges eller ikke. Det ville vel de fleste være enige i. Men saa gaae vi et Skridt høiere op og sige: Administrationen kan tage Bestemmelse, de, som hidtil have taget den afgjørende Bestemmelse med Hensyn til Stiftelserne, kunne fremdeles gjøre det. Men det forekommer mig dog, at over mange af disse Administrationer staaer der en høiere Personlighed, hvis Navn jeg ikke i dette Øieblik erindrer, enten directe Ministeriet eller en anden Person, som saa kunde arrogere sig denne Myndighed. — Der blev saaledes en saadan Ubestemthed tilbage, at jeg synes, det var bedre at udelukke dette af Loven. Derimod vil jeg, for at man ikke skal troe, at jeg skulde være utilboielig til at gaae ind paa, at samtlige Stiftelsers Fæstegods sælges, udtale, at jeg finder, at det var en hensigtsmæssigere Naade, naar Ministerierne hvert for sit Vedkommende indhente de fornødne Oplysninger om — saaledes at de kunne forelægges for Rigsdagen — hvilke disse forskjellige Stiftelser ere, og hvad der f. Ex. indeholdes i de for disse Stiftelser gjældende Bestemmelser, i deres Fundatser etc., for at man derefter kunde tage en omfattende og bestemt Beslutning, som man var vis paa ikke kunde møde